

Van een Vreedzame School naar een Vreedzame Wijk

Eerst iets positiefs, dan pas terechtwijzen

Leeuwarden - In Camminghaburen worden vanuit obs De Wielen-Kingma de eerste stappen gezet naar een vreedzame wijk. Door Merlijn Torensma.

Hé vriend, ga eens achteraan in de rij staan. Of wil je soms een klap op je kop", roept een jongen met een rood petje op. Hij geeft een klasgenoot een duwtje, waardoor die naar achteren struikelt. Esmee, met een geel petje op, komt tussen beiden en probeert de boel wat te sussen. „Doe eens rustig allebei. Tel eerst eens tot tien.”

Echt ruzie hebben ze niet. Iedere dinsdagmiddag krijgen alle leerlingen van obs De Wielen-Kingma aan de Kingmastate in Camminghaburen les in de Vreedzame School. Dat is een methode waarbij de kinderen leren omgaan met confrontaties. Een vast onderdeel is een rollenspel waarin lastige situaties worden nagespeeld, zoals hier in groep 7 waarbij iemand voordringt in de rij voor de kassa.

In het spel mogen de leerlingen kiezen uit drie petten waarbij bepaald gedrag hoort: een rode voor de harde confrontatie, een blauwe voor het ontwijken van confrontaties en een gele voor de bemiddelaar. Het is natuurlijk duidelijk dat de gele pet staat voor de verstandigste rol.

‘In het begin waren een paar kinderen heel timide, maar die hebben hun zelfvertrouwen terug’

„We zoeken naar een oplossing om mensen bij elkaar te brengen”, legt Esmee uit. Haar klasgenoten mogen commentaar geven op haar rol als bemiddelaar. Zo vindt Sanne het heel goed dat Esmee rustig bleef terwijl om haar heen het geweld losbarstte. Juf Jet Bijl geeft haar nog mee dat het verstandig is in een conflictsituatie eerst iets positiefs te zeggen tegen een ander in plaats van meteen terecht te wijzen.

Timide

Bijl: „Groep 7 bestond uit twee groepen die zijn samengevoegd. Dat samenvoegen is een lastig proces. Het project Vreedzame School heeft heel goed gewerkt om de sfeer te verbeteren. In het begin waren een paar kinderen heel timide, maar die hebben hun zelfvertrouwen terug. We hebben nu 22 actieve kinderen.”

De Wielen begon twee jaar gele-

Leerlingen van obs De Wielen-Kingma in de Leeuwarder wijk Camminghaburen zijn trots op hun Vreedzame School. Sinds twee jaar wordt de methode gevolgd. Wat de schooldirectie betreft, mag de hele wijk volgens de methode gaan werken. Foto: Frans Andringa

den met het project. In die tijd stond de school er slecht voor: de inspectie was niet tevreden over de resultaten en de sfeer werd er - mede onder invloed van het aftakelen van de wijk - niet beter op. Directeur Marianne Vijftigschild zocht naar een methode voor definitieve verbetering.

„Ik zocht naar iets dat goed is voor de leerlingen en de leraren en dat tegelijk zorgt voor een betere integratie tussen de school en de wijk. De Vreedzame School wordt veel gebruikt om pesten tegen te gaan, dat was bij ons niet echt nodig. Wij hebben het gebruikt als bindmiddel, om de leerlingen beter bij elkaar en de school te betrekken.”

Vijftigschild is erg enthousiast over de resultaten. „Het biedt structuur en rust. We hebben mensen van het Cios die hier en op de andere scholen in Camminghaburen les geven. Zij zeggen dat het hier veruit het rustigst is.” Toch is de school er nog niet helemaal. De volgende stap is de hele wijk erbij te betrekken.

De Wielen wil van Camminghaburen een Vreedzame Wijk maken. Dat is nodig, omdat de wijk achteruit gaat. „Sociaal wordt het hier wat minder. De Vreedzame School en Wijk helpen kinderen en ouders verantwoordelijk te maken voor de school, de eigen straat en de hele woonomgeving.”

De methode die de school volgt, kan worden toegepast op de peuterspeelzaal, de voor- en naschoolse opvang en zou navolging moeten krijgen bij sociale instanties als de GGD en culturele instellingen als Parnas.

Activiteiten

De school blijft wat Vijftigschild betreft een centrale plek in de wijk. Ze wil de lokalen en voorzieningen van de school beschikbaar stellen voor activiteiten die zorgen voor betrokkenheid in de wijk. „We hebben een fantastisch computerlokaal, daar kunnen cursussen worden gegeven. Parnas kan ook programma's aanbieden. We zetten de school open voor de wijk.”

Invloed uit Amerika

De Vreedzame School werd in de jaren tachtig ontwikkeld voor scholen in Harlem (New York, Amerika). In die wijk waren veel problemen en dat had zijn weerslag op de scholen. Bedacht werd om onder meer leerlingen in te zetten als mediator bij conflictsituaties. Groepjes kinderen, met daarin ook een van de lastpakken, worden verantwoordelijk gemaakt om pesten en ander negatief gedrag aan te pakken. Het negatieve

gedrag (pesten, bedreigingen, vernielingen) wordt regelmatig gemeten. Het aantal fysieke en verbale conflicten neemt zichtbaar af. De laatste tien jaar is het aantal Vreedzame Scholen in Nederland sterk gestegen. Ongeveer 350 scholen, openbaar en christelijk, werken volgens het principe. Fryslân blijft hierin wel achter met nu negen Vreedzame Scholen. Het zijn overigens niet allemaal probleemscholen die werken

volgens de methode. In Utrecht wordt, met financiële ondersteuning van de gemeente, sinds kort in de wijk Overvecht geëxperimenteerd met een Vreedzame Wijk. Met deze aanpak wordt een eenduidige pedagogische aanpak ingevoerd bij alle organisaties die in de wijk met kinderen in de basisschoolleeftijd werken. Camminghaburen is de eerste wijk in Fryslân waar plannen zijn voor een Vreedzame Wijk.